

Obligation of Execution of Administrative Act and Measures of Influence

UDC: 342.924:027.236

DOI: <https://doi.org/10.15421/152430>

Olashyn Volodymyr

Ph.D. Student, <https://orcid.org/0000-0002-8638-8004>, volodymyr.olashyn@uzhnu.edu.ua

State University «Uzhhorod National University» (Uzhhorod, Ukraine)

Abstract

The relevance of the study is related to the need to ensure the effectiveness of administrative processes through the correct execution of acts, optimizing the balance between the implementation of rights and obligations and ensuring simplicity, speed and economic benefit, as well as the adaptation of procedures to modern requirements and technologies to improve public administration in this area.

The purpose of the article is to investigate the main aspects of the implementation of administrative acts in the public administration of Ukraine, to emphasize their importance for the effectiveness of such acts, and to consider the obligation of their implementation as a component of the principle of efficiency in the administrative procedure.

Results. The role of administrative acts in the legal system and their impact on the effectiveness of procedures have been studied. Emphasis is placed on the importance of their mandatory implementation, organization of the process with minimal expenditure of resources, as well as on interaction between authorities and citizens, legal guarantees and the principle of proportionality. An approach was applied that improves the understanding of the role of administrative acts in the public legal system, as well as the development of criteria for evaluating the effectiveness of administrative procedures, improving mechanisms for protecting citizens' rights, and promoting the implementation of recommendations to improve the quality of administrative acts and legal protection of citizens.

Conclusions. The study showed that administrative acts are key to ensuring the effectiveness of administrative procedures in Ukraine, as they provide legal certainty and protection of citizens' rights, contributing to the strengthening of the rule of law. The importance of the mandatory implementation of acts from the moment they come into force emphasizes the need to comply with the principle of efficiency, which allows for prompt resolution of cases with minimal expenditure of resources. The proposed approaches to the implementation of the principle of efficiency can improve the quality of administrative management and increase citizens' trust in authorities.

Keywords: administrative act, principle of effectiveness, administrative procedure, public administration, administrative act execution body, monetary recovery, direct influence

Обов'язковість виконання адміністративного акту та заходи впливу

Олашин Володимир

Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет» (Ужгород, Україна)

Анотація

Актуальність дослідження пов'язана з необхідністю забезпечення ефективності адміністративних процесів через правильне виконання актів, оптимізацію балансу між реалізацією прав і обов'язків та забезпеченням простоти, швидкості й економічної вигоди, а також адаптацію процедур до сучасних вимог і технологій для покращення публічного управління у цій сфері.

Мета статті – дослідити основні аспекти виконання адміністративних актів у публічному управлінні Україні, підкреслити їх значення для ефективності таких актів та розглянути обов'язковість їх виконання як складову принципу ефективності в адміністративній процедурі.

Результати дослідження. Досліджено роль адміністративних актів у правовій системі та їх вплив на ефективність процедур. Зроблено акцент на важливості їх обов'язкового виконання, організації процесу з мінімальними витратами ресурсів, а також на взаємодії між органами влади і громадянами, правових гарантіях і принципі пропорційності. Застосовано підхід, який покращує розуміння ролі адміністративних актів у публічно-правовій системі, а також щодо розробки критеріїв для оцінки ефективності адміністративних процедур, удосконалення механізмів захисту прав громадян і сприяння впровадженню рекомендацій для підвищення якості адміністративних актів та правової захищеності громадян.

Висновки. Дослідження показало, що адміністративні акти є ключовими елементами забезпечення ефективності адміністративних процедур в Україні, оскільки вони забезпечують правову визначеність та захист прав громадян, сприяючи зміцненню правової держави. Важливість обов'язкового виконання актів з моменту набрання ними чинності підкреслює необхідність дотримання принципу ефективності, що дозволяє оперативно вирішувати справи з мінімальними витратами ресурсів. Запропоновані підходи до реалізації принципу ефективності можуть покращити якість публічного управління та підвищити довіру громадян до органів влади.

Ключові слова: адміністративний акт, принцип ефективності, адміністративна процедура, публічне управління та адміністрування, орган виконання адміністративного акту, грошове стягнення, безпосередній вплив

Стаття надійшла / Article arrived: 23.05.2024

Схвалено до друку / Accepted: 28.06.2024

Вступ.

У сучасному публічному управлінні та адмініструванні одним з ключових аспектів є забезпечення ефективності адміністративної процедури через належне виконання адміністративних актів (далі – АА). Основна проблема полягає в знаходженні оптимального балансу між необхідністю реалізації прав і обов'язків суб'єктів адміністративної процедури та забезпеченням простоти, швидкості та економічної ефективності цього процесу. На практиці це вимагає від адміністративних органів (далі – АО) не тільки прийняття значущих рішень або дій, а й визначення чіткого порядку їх виконання з мінімальними витратами ресурсів, а також забезпечення гнучкості у вирішенні конкретних справ.

Незважаючи на значний прогрес у законодавчій розробці та впровадженні адміністративних процедур, що відповідають принципу ефективності, існують виклики, пов'язані з тим як прийняті в порядку адміністративної процедури АА будуть виконуватися на практиці.

Отже, проблема забезпечення ефективності в адміністративній процедурі, через належне виконання АА є багатогранною і потребує комплексного аналізу, для того щоб знати, чи потрібно вдосконалювати вже існуючі механізми їх реалізації. Розв'язання цих питань має критичне значення для підвищення якості публічного управління та адміністрування та зміцнення довіри громадян до державних інституцій. Вирішення цієї проблематики вимагає від АО не тільки формалізації процесів прийняття та виконання АА, але й забезпечення їх прозорості, доступності для громадян та можливості для контролю з боку суспільства.

Особлива увага має бути приділена адаптації адміністративних процедур до сучасних вимог і викликів, включаючи інтеграцію цифрових технологій для спрощення та прискорення процесів, що також сприятиме підвищенню ефективності публічного управління. Необхідність впровадження інноваційних підходів до адміністративного провадження, які дозволяють оптимізувати використання ресурсів та покращити якість надання послуг громадянам, є актуальним завданням органів публічного управління.

Комплексне вирішення проблеми виконання АА з врахуванням принципу ефективності вимагає системного підходу, який охоплює правові, організаційні та технологічні аспекти. Це включає перегляд існуючих нормативних актів, вдосконалення механізмів контролю та відповідальності за виконанням АА, а

також активізацію участі громадян у процесі адміністративного регулювання.

У сучасних умовах розвитку правової держави АА відіграють ключову роль у функціонуванні системи публічного управління. Вони виступають важливим інструментом для вирішення конкретних справ та регулювання правовідносин між АО та громадянами. З огляду на це, дослідження аспектів виконання АА набуває особливої актуальності, оскільки ефективне та своєчасне виконання таких актів забезпечує дотримання принципу законності та ефективності в адміністративній процедурі. У цьому контексті важливо проаналізувати механізми реалізації АА, їх вплив на забезпечення правової визначеності та захисту прав громадян, а також визначити шляхи підвищення ефективності діяльності АО в Україні.

Мета статті полягає в тому, щоб дослідити ключові аспекти виконання АА в системі публічного управління України, висвітлити їх важливість для дотримання принципу ефективності в діяльності органів публічного управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідженням адміністративно-процедурного законодавства займався А. М. Школик (2021) про що наведено в авторефераті на здобуття наукового ступеня доктора філософії. В. Б. Авер'янов (2009) досліджував значення адміністративних процедур у реформуванні адміністративного права. Теоретичні основи адміністративного процесу досліджували О. М. Бандурка та М. М. Тищенко (2002). Сучасні підходи до визначення адміністративного процесу вивчала Н. Л. Губерська (2014). Досліджували зарубіжний досвід застосування окремих елементів адміністративної процедурної форми в податкових правовідносинах В. В. Тильчик та О. В. Тильчик (2024). Проводив відмежування адміністративних процедур від адміністративного процесу як форми реалізації правосуддя А. Ю. Осадчий (2024). Питання впровадження Закону України «Про адміністративну процедуру» вивчав О. А. Задихайло (2024).

Результати дослідження.

Розділом VIII Закону України «Про адміністративну процедуру» (далі – ЗУАП), який прийнятий 17 лютого 2022 р. та вступив в дію в грудні 2023 року, визначено порядок виконання АА, стадії такого виконання і заходи впливу, якщо АА не виконано зобов'язаною особою (Про адміністративну процедуру, 2022).

АА стають обов'язковими для виконання з моменту офіційного набуття ними чинності, але виконання актів, які надають певні переваги

«сприяючих», та тих, що встановлюють обмеження «обтяжуючих», має свої особливості (Загальна адміністративна процедура, 2023).

«Сприяючі» акти, зазвичай втілюються в життя за ініціативою осіб, на користь яких вони були винесені, і часто не потребують додаткового втручання з боку держави для їх реалізації (Загальна адміністративна процедура, 2023). Наприклад, отримавши дозвіл на проведення конкретного виду господарської діяльності, суб'єкт самостійно здійснює дії відповідно до цього дозволу, тобто сам виконує вимоги цього АА.

«Обтяжуючі» АА, що накладають певні обов'язки на фізичних або юридичних осіб, не завжди знаходять їх готовність до добровільного виконання і, отже, можуть вимагати застосування примусових заходів для їх реалізації (Загальна адміністративна процедура, 2023). Наприклад, вказівки щодо демонтажу незаконно встановлених об'єктів малої архітектурної форми або нелегальних рекламних конструкцій на вулицях.

До прийняття ЗУАП існуюче законодавство в основному зосереджувалося на примусовому виконанні судових рішень і обмежувалося лише вузьким спектром АА, які можна було виконувати як виконавчі документи. Цей пробіл у законодавстві часто призводив до того, що багато АА залишалися невиконаними.

Впровадження ЗУАП має на меті виправити цю ситуацію, встановлюючи, що АО може забезпечувати виконання АА за допомогою різноманітних заходів впливу. Такі заходи впливу слугують як правові інструменти, що дають змогу АО примусово домагатися виконання АА, сприяючи досягненню мети, визначеної при врегулюванні справи. При цьому вибір конкретного заходу впливу здійснюється з дотриманням принципу «пропорційності», що гарантує мінімізацію шкоди як для зобов'язаних осіб, так і для суспільства в цілому (Загальна адміністративна процедура, 2023).

У ситуаціях, коли АА не було добровільно виконано зобов'язаною стороною, АО має повноваження застосувати відповідні заходи впливу.

1. Вчинення дій за рахунок зобов'язаної особи іншою особою. У разі, коли зобов'язання, встановлене АА, не виконується, але може бути забезпечене іншою особою, орган виконання може надати право такій особі на реалізацію цих дій за фінансовий рахунок зобов'язаної особи. Зазвичай, це може бути пов'язане з демонтажем незаконно розміщеного рекламного банера, що здійснюється відповідно дорученим АО комунальним або приватним підприємством.

Окрім того, сам АО має можливість, при наявності такої, особисто реалізувати дію, передбачену АА, на умовах фінансування з боку зобов'язаної сторони. Застосувавши цей захід впливу, орган має законне право вимоги до зобов'язаної особи щодо відшкодування всіх витрат, які виникли у процесі самостійного виконання АА. Так, у разі коли витрати перевищують очікувані, зобов'язана сторона повинна покрити збільшені витрати (Про адміністративну процедуру, 2022).

2. Накладення грошового стягнення. У випадку невиконання АА зобов'язаною особою протягом визначеного АО терміну та якщо виконання цього акту іншою особою не є можливим, АО має право видати рішення про накладення фінансових санкцій на зобов'язану сторону.

Це може стосуватися ситуацій, коли необхідно здати документи, предмети або утриматися від певних дій. Паралельно з накладенням фінансових санкцій АО встановлює новий термін для виконання АА.

Якщо АА знову не виконано в новий термін без вагомих причин, АО може застосувати фінансові санкції знову, але вже в подвійному розмірі. Рішення про накладення фінансових санкцій є виконавчим документом, який підлягає виконанню Державною виконавчою службою (Про адміністративну процедуру, 2022). Застосування фінансових санкцій за законодавством не вважається покаранням, а є методом примусу до виконання обов'язків, основна мета якого – стимулювати зобов'язану особу до виконання вимог АА.

3. Безпосередній вплив. У ситуаціях, коли заходи, такі як виконання дій за рахунок зобов'язаної особи, або застосування грошового стягнення, не призводять до досягнення мети АА, або не можуть бути вжиті через певні обставини, АО має право здійснити безпосередній вплив на особу, якщо йому надано такі повноваження спеціальним законодавством. Наприклад, в ситуації, коли особа не виконала вимогу залишити небезпечну будівлю. У випадках, коли АО не передані повноваження для безпосереднього впливу, виконання АА може бути покладено на інші органи, зокрема на Національну поліцію, яка має відповідні повноваження (Про адміністративну процедуру, 2022).

У разі опору з боку зобов'язаної особи під час застосування заходів впливу, можуть бути застосовані примусові заходи згідно з встановленими законом межами та процедурами. В таких ситуаціях, правоохоронні органи, зокрема поліція, на запит АО, повинні

забезпечити дотримання публічного порядку та безпеки під час впровадження вказаних заходів (Загальна адміністративна процедура, 2023).

Застосування примусових заходів не кваліфікується як АА, адже воно здійснюється на основі вже існуючих рішень органу виконання, про які йшлося вище. Отже, безпосереднє вжиття примусових дій слід розглядати як конкретну виконавчу дію, що є законною, за умови, що орган виконання дотримується усіх необхідних процедур і кроків, передбачених на попередніх етапах прийняття та реалізації АА (Андрійко, 2019, с. 532).

Відповідно до ч. 1 ст. 99 ЗУАП існує обмеження для органу виконання щодо прямого та фактичного вжиття примусових дій. Водночас, цей закон встановлює право для органу виконання та накладає зобов'язання на правоохоронні та інші відповідні органи забезпечити публічний порядок і безпеку під час реалізації зазначених примусових заходів (Андрійко, 2019, с. 532).

Як було зазначено раніше, під час виконання дій або застосування заходів впливу можливий опір від особи, до якої ці заходи спрямовані. Опір може бути як вербальним – через вербальні перепалки з представником органу виконання, так і фізичним – шляхом відвертого протистояння. В таких випадках, перед застосуванням будь-яких примусових заходів, орган, що виконує, має детально поінформувати особу про її юридичний статус та можливі юридичні наслідки відмови від виконання. Враховуючи специфіку ситуації, включаючи попередню поведінку та характер зобов'язаної особи, може бути застосовано підтримку правоохоронних органів для забезпечення порядку та безпеки, а також для подолання будь-якого спротиву. Часто, присутність правоохоронців є достатньою для безперешкодного впровадження АА.

«Добрим» результатом буде вважатися попередження про застосування примусових заходів або ж, при необхідності, безпосереднє їхнє введення в дію має за ціль досягнення виконання зобов'язання, накладеного на особу відповідно до АА. «Оптимальним» результатом буде вважатися ситуація, коли особа виконує вимоги, покладені на неї, без переходу до стадії примусового виконання. В будь-якій ситуації, коли зобов'язана особа вибирає добровільно виконати свої зобов'язання, орган виконання зобов'язаний припинити застосування будь-яких заходів впливу (Андрійко, 2019, с. 532).

Також необхідно зазначити, що особа, на яку покладено зобов'язання, має право оскаржити рішення про вжиття заходів впливу щодо неї. Це можна зробити, вказавши на невідповідність у часі, місці виконання або типі заходу впливу,

протягом п'яти робочих днів з моменту, коли особа була поінформована про рішення АО. Подання такої скарги призупиняє дію заходу впливу до моменту її розгляду по суті (Про адміністративну процедуру, 2022).

Орган, який розглядає скарги, має ухвалити рішення щодо заявленої скарги протягом десяти календарних днів з дати її отримання (Про адміністративну процедуру, 2022).

Рішення про вжиття примусових заходів, ухвалене адміністративним органом, можна оскаржити в судовому порядку, згідно з встановленими законодавством процедурами (Про адміністративну процедуру, 2022).

У тексті ЗУАП використовується формулювання «скарга щодо рішення про застосування заходу (заходів) впливу», але насправді йдеться про комплексне рішення, яке охоплює вибір конкретного заходу впливу та опис умов його застосування. Це рішення є критично важливим для особи, яка підлягає заходу впливу, адже воно надає їй можливість захиститися від потенційно неправомірного або невиправданого застосування заходу, забезпечуючи при цьому державі можливість ефективно виконувати АА.

Існує також альтернативний підхід, згідно з яким спочатку оголошується попередження про можливе введення заходу впливу, а вже потім, після завершення визначеного терміну для добровільного виконання, АО, констатувавши відсутність виконання, застосовує цей захід. З моменту ухвалення такого рішення у зобов'язаної особи починається період обмеження у п'ять днів для оскарження заходу впливу (Андрійко, 2019, с. 536).

Таким чином, слід зазначити, що забезпечення виконання АА має відбуватися з дотриманням принципу гарантування ефективних засобів правового захисту і вказує на можливість звернення до судового захисту у випадку помилок, допущених під час впровадження заходів впливу, особливо під час примусового виконання АА.

Результати дослідження показують необхідність сприяння поглибленню розуміння ролі АА у правовій системі. Аналіз сутності, видів та значення АА дозволяє визначити їх ключові характеристики і функції в контексті адміністративного права. Це, своєю чергою, може сприяти розвитку наукової думки у цій галузі та підвищенню ефективності публічного управління та адміністрування.

Аналіз ефективності адміністративної процедури є основою для розробки критеріїв оцінки ефективності адміністративних процедур та ідентифікації основних чинників, що на неї впливають. Також це може допомогти

сформулювати практичні рекомендації для АО щодо підвищення прозорості та ефективності їх діяльності.

Важливу роль відіграє визначення механізмів захисту прав громадян під час виконання АА, а також можливостей оскарження адміністративних рішень і механізмів правової допомоги.

Висновки.

АА виступає як один з ключових інструментів в системі публічного управління та адміністрування, забезпечуючи втілення правових норм в життя через індивідуалізовані рішення. Його обов'язковість до виконання підкреслює значимість адміністративного регулювання для правопорядку та суспільних відносин.

Введення в дію та виконання АА здійснюється на основі принципу ефективності, що передбачає досягнення запланованих результатів з найменшими витратами ресурсів та забезпечення їх добровільного виконання зобов'язаними особами.

Застосування заходів впливу виправдане в ситуаціях, коли АА не виконуються добровільно. Ці заходи варіюються від вчинення дій за рахунок зобов'язаної особи до накладення грошового стягнення та можуть включати примусове виконання через втручання компетентних органів.

Правильний вибір та застосування заходів впливумасвідповідати принципу пропорційності, коли обрані засоби є адекватними до масштабів порушення та ведуть до мінімізації збитків для зобов'язаної особи та суспільства.

Набрання чинності ЗУАП позначило важливий крок у зміцненні адміністративної відповідальності та покращенні механізмів примусового виконання АА, сприяючи більш ефективному та справедливому адмініструванню.

Отримані результати спрямовані на подальше вивчення та аналіз виконання АА у контексті сучасних вимог та викликів, з якими зіштовхується державне управління, наголошуючи на важливості постійного вдосконалення нормативно-правової бази та практики їх застосування.

На підставі аналізу обов'язковості виконання АА та заходів впливу, можна запропонувати наступні рекомендації для покращення ефективності публічного управління та адміністрування та контролю за виконанням АА:

1) ведення статистики виконаних АА (органам публічної влади необхідно вести

детальну статистику щодо кількості прийнятих АА, а також відсотку їх виконання. Це дозволить зробити процес управління більш прозорим, а також сприятиме аналізу ефективності рішень та ідентифікації проблемних сфер, що потребують додаткових заходів для забезпечення виконання АА);

2) аналіз заходів впливу, які призводять до виконання АА (необхідно провести детальний аналіз того, які саме заходи впливу є найбільш ефективними для спонукання до виконання АА. Це може включати як адміністративне стягнення так і безпосередній вплив);

3) удосконалення законодавчої бази щодо заходів впливу (на основі аналізу ефективності заходів впливу рекомендується розробка та внесення змін до чинного законодавства з метою оптимізації існуючих механізмів примусу та введення нових, які більш ефективно сприятимуть виконанню АА при цьому не змінюючи і не порушуючи вже існуючі принципи адміністративної процедури);

4) впровадження системи звітності за виконанням АА (розробка єдиної інформаційної системи виконання АА (ЄІСАА), що дозволить всім зацікавленим сторонам відстежувати статус виконання конкретних АА, сприятиме підвищенню відповідальності та ефективності роботи АО);

5) освітні та інформаційні кампанії (розробка та проведення освітніх та інформаційних кампаній для збільшення обізнаності громадян про їх права та обов'язки щодо виконання АА. Це допоможе підвищити рівень громадянської відповідальності та сприятиме більшому відсотку добровільного виконання АА);

6) підвищення кваліфікації посадових осіб (організація тренінгів та семінарів для посадових осіб АО з метою підвищення їх компетенцій у сфері застосування заходів впливу та покращення комунікації з громадянами. Це сприятиме більш ефективному та обґрунтованому використанню доступних механізмів впливу).

7) залучення громадськості до моніторингу виконання АА (стимулювання активної участі громадян і громадських організацій у процесі моніторингу виконання АА та впровадження публічного звітування АО про виконання прийнятих рішень).

Зазначені рекомендації допоможуть створити умови для підвищення ефективності виконання АА, забезпечити більшу прозорість і відповідальність АО, а також зміцнити довіру між державою та громадянами.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

- Авер'янов, В. Б. (2009). Значення адміністративних процедур у реформуванні адміністративного права. *Часопис Київського університету права*, 3, 8-14.
- Андрійко, О. Ф. (2019). *Науково-практичний коментар до Проекту Закону України «Про адміністративну процедуру»*. ФОП Мишалов Д.В.
- Бандурка, О. М., & Тищенко, М. М. (2002). *Адміністративний процес*. (Підручник для вищих навчальних закладів). К.: Літера Лтд.
- Губерська, Н. Л. (2014). Адміністративний процес: сучасні підходи до визначення. *Адміністративне право і процес*, 3(9), 231.
- Загальна адміністративна процедура. (2023). *Онлайн курс в рамках проекту «Підтримка комплексної реформи державного управління в Україні»*. Відновлено з <https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:EEF+EEF-023+feb22/about>
- Задихайло, О. А. (2024). До питання впровадження Закону України «Про адміністративну процедуру». *«Актуальні проблеми приватного та публічного права:». М матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції присвяченої 95-річчю від дня народження члена-кореспондента НАПрН України, академіка Міжнародної кадрової академії, Заслуженого діяча науки України, доктора юридичних наук, професора Процевського О. І., 29 березня 2024, м. Харків, (с. 556-558).*
- Осадчий, А. Ю. (2024). Адміністративні процедури: оновлення концептуальних підходів. *Scientific notes of Lviv University of Business and Law*, 40, 528-534.
- Про адміністративну процедуру. № 2373-IX. (2022, Лютий 17). *Закон України*. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
- Тильчик, В. В., & Тильчик, О. В. (2023). Зарубіжний досвід використання окремих елементів адміністративної процедурної форми в податкових правовідносинах. *Правова позиція*, 3(40), 114-118
- Школик, А. М. (2021). *Адміністративно-процедурне законодавство в Україні: становлення та систематизація*. (Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук). Запоріжжя.

REFERENCES

- About the administrative procedure. No. 2373-IX. (2022, February 17). *Law of Ukraine*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
- Andriyko, O. F. (2019). *Scientific and practical commentary to the Draft Law of Ukraine "On Administrative Procedure"*. FOP Myshalov D.V.
- Averyanov, V. B. (2009). The importance of administrative procedures in the reform of administrative law. *Journal of the Kyiv University of Law*, 3, 8-14.
- Bandurka, O. M., & Tyshchenko, M. M. (2002). *Administrative process*. (Textbook for higher educational institutions). Kyiv: Litera Ltd.
- General administrative procedure. (2023). *Online course within the framework of the project "Supporting the comprehensive reform of public administration in Ukraine"*. Retrieved from <https://courses.zrozumilo.in.ua/courses/course-v1:EEF+EEF-023+feb22/about>
- Huberska, N. L. (2014). Administrative process: modern approaches to definition. *Administrative Law and Process*, 3(9), 231.
- Osadchyy, A. Yu. (2024). Administrative Procedures: Updating Conceptual Approaches. *Scientific notes of Lviv University of Business and Law*, 40, 528-534.
- Shkolyk, A. M. (2021). *Administrative and procedural legislation in Ukraine: formation and systematization*. (Abstract of the dissertation for the degree of Doctor of Law). Zaporozhye.
- Tylchik, V. V., & Tylchik, O. V. (2024). Foreign experience of using certain elements of the administrative procedural form in tax legal relations. *Legal Position*, 3(40), 114-118
- Zadykhailo, O. A. (2024). On the issue of implementation of the Law of Ukraine "On Administrative Procedure". *"Actual Problems of Private and Public Law". Proceedings of the VI International Scientific and Practical Conference dedicated to the 95th anniversary of the birth of Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Academician of the International Personnel Academy, Honored Scientist of Ukraine, Doctor of Law, Professor Protsevsky O. I., March 29, 2024, Kharkiv, (pp. 556-558).*